Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

Kaupunginhallitus 20.10.2026 § 392

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Stina Mattila ja talousjohtaja Mikko Tornikoski

Kaupunginhallituksen talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 käsittelypäiviksi on sovittu 20.10.2026-21.10.2026. Käsittelyssä esitellään kaupunginjohtajan talousarvioesityksen käyttötalous-, rahoitus- ja investointiosat kokonaisuutena sekä kuullaan toimialojen talousarvioesitysten perusteet. Lisäksi esitellään koulutus- ja henkilöstösuunnitelman katsaus sekä veroesitykset.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

Käyttötalous

	TA 2027
TOIMINTATUOTOT	40,5 milj. €
TOIMINTAKULUT	-196,3 milj. €
TOIMINTAKATE	-155,8 milj. €
VEROTULOT	137,8 milj. €
VALTIONOSUUDET	32,2 milj. €
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0,8 milj. €
VUOSIKATE	13,4 milj. €
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-17,0 milj. €
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-3,5 milj. €
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2,9 milj. €

Kuntatalouden näkymät ovat edelleen haastavat. Suomen talous on kääntymässä kasvuun, mutta julkisen talouden alijäämä ja velkaantuminen, työllisyyden hidas koheneminen sekä valtiontalouden sopeutustoimet ylläpitävät kuntiin kohdistuvaa painetta. Kuntien toimintamenojen arvioidaan kasvavan vuonna 2027 erityisesti palkankorotusten vuoksi, samalla kun valtionosuuksiin kohdistuu leikkauksia.

Kokkolan talouden keskeinen haaste on vuosikatteen riittävyys suhteessa poistoihin ja korkeaan investointitasoon. Työttömyyden kasvu ja työttömyysetuuksien laajentunut kuntaosuus lisäävät menoja. Kaupungin vahvuuksia ovat monipuolinen elinkeinorakenne, suurteollisuusalue ja laaja investointipotentiaali, mutta suurhankkeiden aikatauluihin ja toteutumiseen liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Vuoden 2027 talousarviossa kaupungin ja liikelaitoksen ulkoisia toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 40,5 miljoonaa euroa, mikä on noin 0,8 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa. Toimintakulut ovat 196,3 miljoonaa

euroa ja kasvavat noin 4,2 miljoonaa euroa. Kasvusta noin 3,9 miljoonaa euroa aiheutuu henkilöstökuluista. Toimintakate on -155,8 miljoonaa euroa ja heikkenee noin 3,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin verotuloiksi arvioidaan 137,8 miljoonaa euroa. Tuloveron osuus on 102,3 miljoonaa euroa, yhteisöveron 17,7 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron 17,8 miljoonaa euroa. Tuloveroprosenttiin ja kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2027. Tuloveroprosentti on 9,2 prosenttia.

Valtionosuuksiksi arvioidaan 32,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 3,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa. Vähennys johtuu ennen kaikkea verotuloihin perustuvan tasauksen pienentymisestä. Valtionosuuksien tulevaan kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta muun muassa valtion leikkausten sekä lasten ja oppilaiden määrän vähenemisen vuoksi.

Kaupungin ja liikelaitoksen rahoitustuotot ja -kulut ovat nettona noin -0,8 miljoonaa euroa. Korkokuluihin on varattu 6,0 miljoonaa euroa. Kasvava lainakanta ja korkotason välittyminen uuteen rahoitukseen lisäävät korkomenojen riskiä tulevina vuosina.

Vuosikate on noin 13,4 miljoonaa euroa ja kattaa poistoista ja arvonalentumisista noin 79 prosenttia. Poistot ja arvonalentumiset ovat noin 17,0 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostuu tilinpäätössiirtojen jälkeen noin 2,9 miljoonaa euroa. Tuloksen heikkenemistä selittävät erityisesti toimintakatteen heikkeneminen, valtionosuuksien väheneminen ja rahoituserien nettovaikutuksen heikkeneminen; verotulojen kasvu lieventää muutosta.

Investoinnit ja rahoitus

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 nettoinvestoinnit ovat yhteensä noin 37,7 miljoonaa euroa. Tästä kaupungin osuus on noin 34,1 miljoonaa euroa ja Kokkolan Veden noin 3,7 miljoonaa euroa. Merkittävin investointi on Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen, johon on varattu 16,7 miljoonaa euroa. Muita keskeisiä kohteita ovat Kiviniityn päiväkoti, liikenneväylien perusinfra, keskustan elinvoimahankkeet, talonrakentamisen korjaukset sekä Kokkolan Veden verkosto- ja laitosinvestoinnit.

Toiminnan ja investointien rahavirta on noin -26,3 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäykset ovat 55,0 miljoonaa euroa ja vähennykset noin 35,1 miljoonaa euroa, joten lainakanta kasvaa vuoden aikana noin 19,9 miljoonaa euroa. Rahavarojen arvioidaan vähenevän noin 6,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelma on laadittu vastuullisesti ja realistisesti käytettävissä olevien ennusteiden sekä arvioiden perusteella. Talouden rakenteellisen tasapainon vahvistaminen edellyttää sopeuttamistoimien toteuttamista, toimintamenojen kasvun hillitsemistä sekä investointien kriittistä priorisointia ja sovittamista kaupungin rahoituskykyyn.

Liitteenä kaupunginjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 sekä oheisaineistona kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyn aikataulu.

Liite A Kaupunginjohtajan talousarvioesitys vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028-2029.

Käsittely

2.3.4 Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Jäsen Urpilainen esitti, että viestinnästä vähennetään 101 000 euroa (s. 50). Esitys raukesi kannattamattomana.

2.4 Työllisyyspalvelut
Varajäsen Keränen teki esityksen s. 63, kaupunkistrategian tavoite: ”Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa” – Mittarit: Nostetaan *aktivointiaste yli 60 %* (aiempi 40 %), *vuosikeskiarvo.* Puheenjohtaja Pietilä kannatti esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 3 ääntä ja Keräsen vastaesitys sai 9 ääntä.

Liite B Äänestyslista

Käsittely

2.5.2 Varhaiskasvatuspalvelut
Jäsen Haapasaari esitti jäsenten Urpilaisen, Teerikankaan, Leinosen sekä Timosen kannattamana s. 70, että *Varhaiskasvatuksen henkilöstön vaaterahaan varataan 75 000 euroa ja, että vaaterahan suuruus on 125 euroa/hlö ja samalla esitti, että s. 71 lisätään palkat ja palkkiot kohtaan 75 000 euroa.*

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 7 ääntä ja Haapasaaren vastaesitys sai 5 ääntä.

Liite C Äänestyslista

Käsittely

2.6.3 Kirjastopalvelut
Jäsen Anttila esitti s. 89 tekstilisäyksen, että *” kaupunginkirjaston muutostyöt toteutuessaan edellyttävät muutosneuvotteluja henkilöstön kanssa”.* Puheenjohtaja Pietilä kannatti esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 6 ääntä ja Anttila vastaesitys sai 6 ääntä. Puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Liite D Äänestyslista

Käsittely

2.6.6 Liikuntapalvelut
Jäsen Urpilainen esitti s. 98 seuraavan tekstilisäyksen:
”Lapsiperheiden matalan kynnyksen liikunnan vahvistamiseksi liikuntapalvelut järjestävät vuonna 2027 maksutonta Perhetemmellys-toimintaa viikoittain useammalla eri koululla

lukukausien aikana". Jäsenet Haapasaari, Anttila, Leinonen ja Teerikangas kannattivat esitystä. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

2.7 Kaupunkirakennelautakunta
Varajäsen Keränen esitti, että s. 102 (toinen kappale) poistetaan lause "*Ilmastotavoitteet ja vihreä siirtymä ovat keskeinen osa toimialan toimintaa ja päätöksentekoa sekä varautumista".*
Esitys raukesi kannattamattomana.

Varajäsen Keränen esitti jäsen Anttilan kannattamana, että s. 116 Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa kohdassa poistetaan seuraava mittari: - Logistiikka; työmaan kuljetukset ja päästöt -> *vain uudistuvaa dieseliä tai sähkökäyttöisyys*
Jäsen Leinonen esitti, että Mittariksi tarkennetaan: Logistiikka; työmaan kuljetukset ja päästöt "*uusiutuvan dieselin ja sähkön osuus työmaakuljetuksissa".* Jäsen Haapasaari kannatti esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä Leinosen esitys sai 7 ääntä ja Keräsen esitys sai 5 ääntä.

Liite E Äänestyslista

Puheenjohtajan tiedustellessa kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Leinosen muutosesityksen.

Käsittely

2.7.6 Kaupunkiluvitus
Jäsen Urpilainen esitti s. 130 ja 132, että *"Rekrytoidaan yksi pysäköinnintarkastaja ja lisätään kohtaan muut toimintatuotot 100 000 euroa ja lisätään henkilöstökuluihin 60 000 euroa (sis. sivukulut)."* Esitys raukesi kannattamattomana.

Investointiosa
Kaupunkirakennelautakunta
Jäsen Timonen esitti s. 147 Koulut – rakennukset, *että "Sokojan koulurakennuksen suunnitteluun suunnitelmavuodelle 2028 varataan 400 000 euroa." Jäsen* Leinonen kannatti esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 7 ääntä ja Timosen vastaesitys sai 5 ääntä.

Liite F Äänestyslista

Käsittely

Varapuheenjohtaja Haimakainen esitti s. 148, että Uintikeskus Vesiveijarin hankesuunnitteluun varattu 250 000 euroa laukeaa, kun toteutusvaihtoehto on päätetty. Jäsenet Paloranta, Keränen ja Marjamaa kannattivat esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 4 ääntä ja Haimakaisen pohjaesitys sai 8 ääntä.

Liite G Äänestyslista

Jäsen Urpilainen esitti s. 150 Muut yhdyskuntapalvelut alle, että Kaupungin infrahankkeisiin varatusta määrärahasta vähennetään 600 000 euroa ja, että Torin perusparannukseen lisätään 500 000 euroa. Tämän lisäksi jalkapallohallin suunnitteluun varataan 50 000 euroa ja Teatterin suunnitteluun varataan 50 000 euroa. Jäsen Leinonen kannatti esitystä.

Äänestys

Suoritetussa äänestyksessä kaupugninjohtajan pohjaesitys sai 8 ääntä ja Urpilaisen vastaesitys sai 3 ääntä. Yksi tyhjä.

Liite H Äänestyslista

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 yllä olevin muutoksin.

Kaupunginvaltuusto 09.11.2026
376/02.02.00/2026

Liite A Kaupunginhallituksen talousarvioesitys vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029.

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteen A mukaisen talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028-2029.

Päätös